

BOYUN EĞME

● SİYASET

ÜLKE DEĞİL, ŞİRKET YÖNETMEYE ADAYLAR

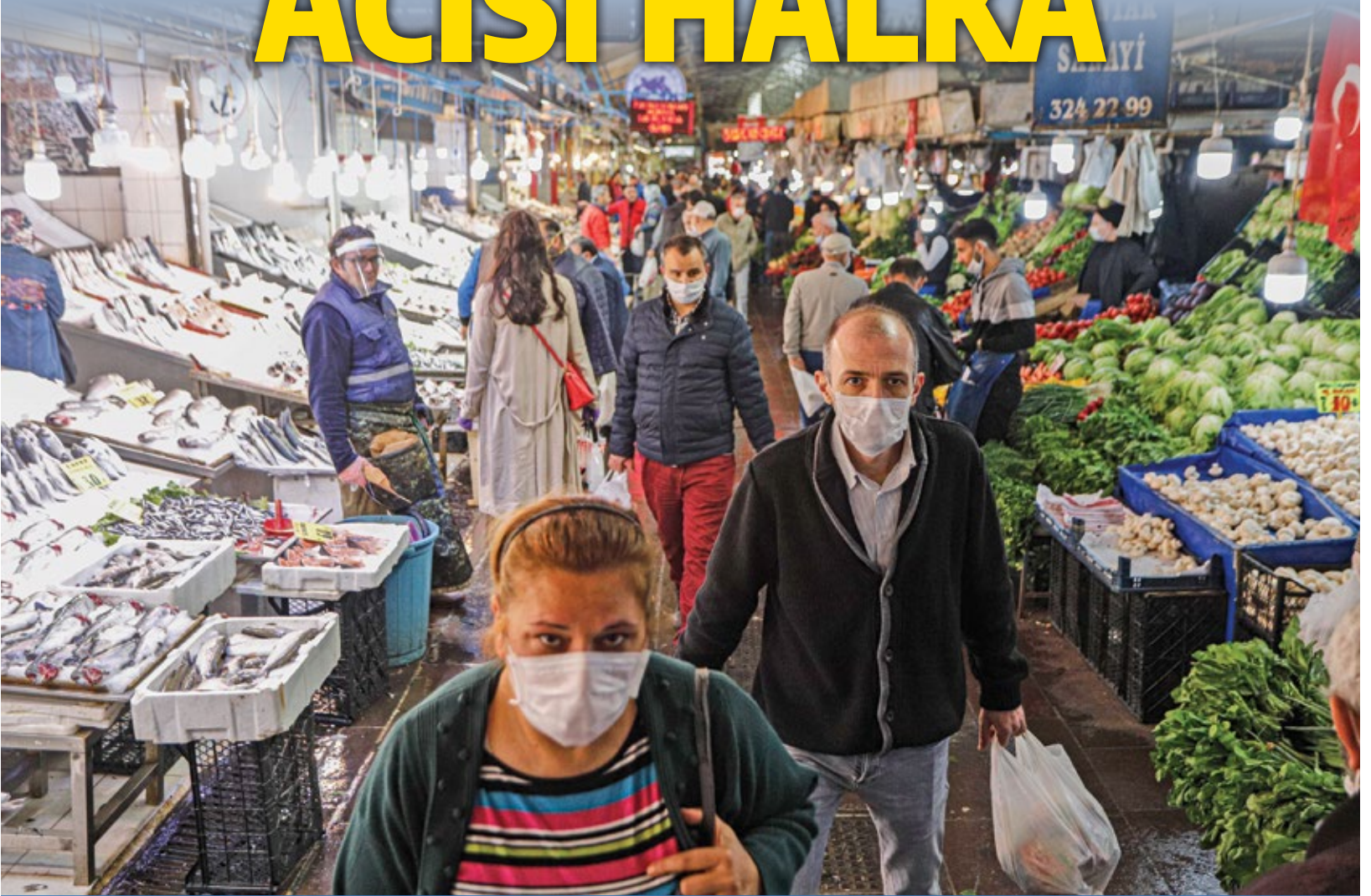
● Ülkeyi yönetmeye adayız diyen düzen muhalefeti şapkadan hangi tavşanları çıkaracak? Şeffaflık, adil rekabet, fırsat eşitliği, yatırım ortamını cazip kılmak... Sanırsınız ülke değil, şirket yönetecekler.. ● Sf 4

● SİYASET

BIDEN GELDİ, TÜRKİYE DEMOKRATİKLEŞİR Mİ?

● Liberaller hayal tacirliğine devam ediyor. 18 yıllık cumhuriyet karşıtı, halk düşmanı, yıkıcı, yağmacı politikalarına karşın AKP iktidarının o ya da bu şekilde ehlileşebileceğine inanmamızı bekliyorlar.. ● Sf 5

REÇETESİ SERMAYEYE ACISI HALKA

● ÇOCUK

20 KASIM DÜNYA ÇOCUK HAKLARI GÜNÜ

● 20 Kasım Dünya Çocuk Hakları Günü. Bugünü, Türkiye'de eğitim ve sağlık sisteminden, pandemi tedbirlerine kadar her alanda çocukların yararını değil, kendi çıkarlarını düşünen bu sistemin açtığı yaralarla karşıladık. ● Sf 6

● SEMT EVLERİ

ALİ İSMAİL'E BORCUMUZDUR, MÜCADELEYİ BÜYÜTECEĞİZ

● Vişnelik Semt Evi, geçtiğimiz ay Eskişehir Odunpazarı'nda kuruldu. Ayşe Tuba Arslan'ın yaşam hakkının, Ali İsmail Korkmaz'ın geleceğinin hesabını soracak, Eskişehir'i ve ülkeyi yeni bir aydınlanmaya götürecek mücadele burada şekilleniyor. ● Sf 10

● EMEK-SERMAYE

İNSAN OLDUĞUMUZU UNUTMADIK, ÖRGÜTLENİYORUZ

● Hizmet sektörünün az bilinen yüzlerinden biri, apartman görevlileri... Onlar da örgütleniyor. Ankara'da Ofis, Plaza ve Teknokent Emekçileri Dayanışma Ağı kurulurken, işçinin Hukuk Köşesi'nde uzaktan çalışmaya ilişkin hakları inceledik. ● Sf 12-15

BAĞIŞ YAP, DESTEK OL

**HAYDİ UNUTMAYALIM, BİZ
GÜCÜ NEREDEN ALIRIZ?
DAYANIŞMA**

Türkiye Komünist Partisi, maddi kaynaklarını üyelerinin ve dostlarının, dışinden tırnağından artırdıklarıyla partiye aidat ve bağış verenlerin katkılarıyla oluşturuyor. Türkiye Komünist Partisi'ne bağışlarınızla katkı koyabilirsiniz. Hesap numaralarımız şöyle:

T. HALK BANKASI
Kadıköy/İstanbul Şubesi
Şube kodu: **0140**
Hesap no: **16000060**
Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR960001200914000016000060

YAPI KREDİ BANKASI
Ümraniye Çarşı Şubesi
Şube kodu: **1171**
Hesap no: **87854153**
Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR490006701000000087854153

AKBANK
Bahariye Şubesi
Şube kodu: **0141**
Hesap no: **0128702**
Türkiye Komünist Partisi IBAN:
TR320004600141888000128702

**BOYUN
EGME**

**BOYUN EĞME
HAFTALIK SİYASİ DERGİ
İmtiyaz Sahibi:**

Gelenek Basım Yayıncılık ve Ticaret Ltd. Şti
Sorumlu Müdür: Mesut Gülççek

Tasarım: Uğur Güç
ISSN: 2564-7385

Adres: Osmanağa Mh. Osmançık Sk. No:9/16
Kadıköy - İstanbul

Baskı: Deren Matbaacılık Ambalaj San. ve
Tic. Ltd. Şti. Beylikdüzü OSB Mah. Orkide
Cad. No: 9/Z Beylikdüzü-İstanbul

Kibir, atalet, tembellik, nobranlık

Erdoğan, son bir hafta içinde kamuoyuna verdiği bütün mesajlarda yeni bir sayfa açmaktan, yeni bir seferberlikten, yeni reformlardan bahsetti. Kendini bunun dışında görenlerle yolları ayıracağız, dedi. Yoksa Erdoğan özeleştiri mi veriyor?

Önceki hafta pazar gecesi Albayrak'ın istifası ile başlayan yeni haftaya girildiğinde, Erdoğan'ın ilk sözlerinden biri "Yeni pişmanlıklar yaşamayalım" oldu. Ortada bir pişmanlık vardı; ama sahibi yoktu. Elbette bu pişmanlıklarda şahsının hiçbir sorumluluğu yok ve olamaz. Zira suçu birtakım dış güçlere, saldırganlara, partisindeki nifak sahibi unsurlara atıyor. Zamanında "kandırıldık" da demişti.

Erdoğan hafta boyunca adeta halkı ikna etmeye çalışır gibi Türkiye'yi gezdi, Kıbrıs'a gitti, "yeni bir sayfa açıyoruz" açıklamalarında bulundu. Peki o eski sayfaların hiçbir bedeli olmayacak mı? İşte burada devreye sınıflar mücadelesi giriyor.

Örneğin son olarak partisinin bir ildeki kongresinde "Kibre, atalete, tembelliğe, nobranlığa yer yok" dedi AKP'li Cumhurbaşkanı.

Kimdir bu sıfatların sahibi?

Sermaye sınıfı. Sermaye sınıfı kibirlidir, atıldır, tembeldir, nobrandır... Dahası asalaktır ve fırsatçıdır; asalak olmanın gereğidir bu diğer sıfatlar. İşlediği suçların cezasını çekmemek için de yeminlidir.

Erdoğan da sermaye sınıfının temsilcisi olarak iktidarda bulunuyor. Ve hiçbir hesap vermeden iktidarında yeni bir sayfa açmak istiyor.

Dolayısıyla şimdi rücu eder gibi görüldüğüne, mütevazi bir tavır takınmaya çalıştığına, hatta "kredimiz sonsuz değil" diyerek neredeyse özeleştiri verir gibi durduğuna bakmayın. Geçici bir vites

düşürme ile, kendisi için az masraflı birkaç değişiklik yaparak ve bu sayede muhalefet cephesinden bazı piyonları düşürerek, sömürüye kaldığı yerden devam edecek. Şakşakları bu yeni özgürlük ve demokrasi havasına çoktan girdi, tempo tutuyor. Toplumunu ikna etme görevlerini yerine getirmek için var güçleriyle çalışıyorlar. Yok şahinler güvercin olmuş, otoriterler özgürlükçüleşmiş... "İyi olacak" mış... Bunlara bir kez daha inanan çıkar mı? Eh, bu yeni trene binip yolunu yapmak isteyenler arasından elbette çıkar. Yeni Hazine ve Maliye Bakanı ilk randevuları patron örgütleriyle kesti bile.

Devlet ve toplumda tarikatlara, cemaatlara ve Diyanet'e bu kadar alan açılmışken, sanıyor musunuz ki gericilik birden buhar olup uçacak?

Döviz üzerinden borçlar bu kadar birikmişken, sanıyor musunuz ki sırtımızdaki yük Erdoğan yeni bir sayfa açtı diye hafifleyecek?

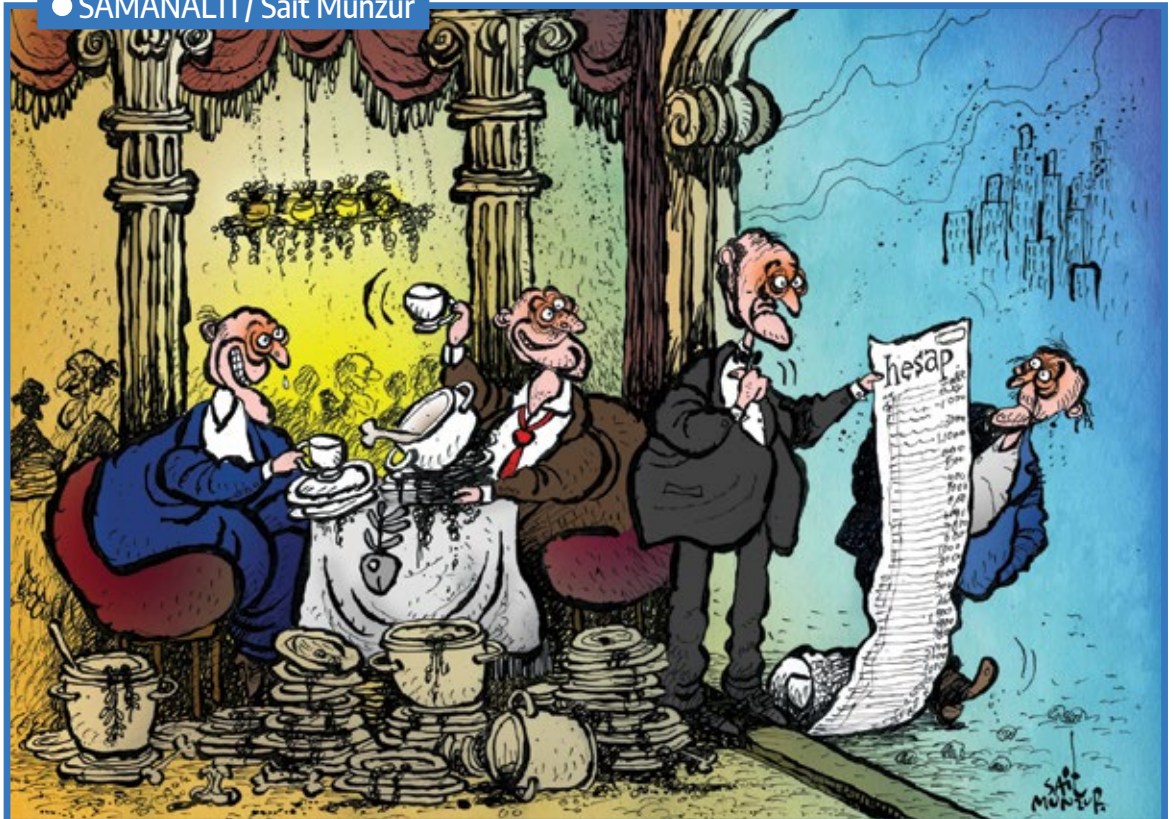
Sendikal haklar bu kadar gerilemiş, barolara alternatif getirilmişken, bir anda demokrasi mi gelecek?

2013 Haziran direnişinde halk çocuklarını öldüren ve bu cinayetlerin halen arkasında duran bir siyasi iktidar, bugün Kavala'yı serbest bırakınca özgürlükçü mü olacak?

Zaten "acı reçete" her şeyi özetliyor. Acı reçeteyi içirirken araya birkaç damla şekerli su katacak, hepsi bu.

Kibir, atalet, tembellik, nobranlık baki kalacak. Ta ki biz sermaye sınıfını başımızdan atana kadar.

● SAMANALTI / Sait Munzur

● KAPAK

REÇETESİ SERMAYEYE ACISI HALKA

AKP'yi Cumhuriyet'in tasfiyesi için memur etmiş olan sermaye, bugün de acı ilaç içirebilecek bir memur arıyor. Ve 20 yıllık Erdoğan diyor ki, "Ben ona da varım!"

AKP iktidarının on yıldan beri yıpranmışlığı ne zaman ayyuka çıksa AKP çevrelerinde bir "fabrika ayarlarına dönme" tartışması başlar. Yani son on yılda yaptığı hatalardan geri dönen bir AKP'nin ilk on yılındaki başarılarını sürdürebileceği beklentisi yaratılır. "Başarı" mı dedik? Evet, AKP'nin ilk on yılı Cumhuriyet'in temellerinin dinamitlenmesi açısından çok başarılıydı. Ama o zamanlar bu başka türlü ifade ediliyordu: Vesayetçi bürokrasinin tasfiye-

si, Avrupa demokrasisine entegrasyon, sosyal güvenlik sisteminin birleştirilmesi ve sağlık hizmetlerinin herkesin erişimine açılması...

NEDİR BU "FABRİKA AYARLARI"?

Oysa AKP, bugünlerin temellerini döşeyen bir dönüşüme o günlerde memur edilmişti. 2001 krizi sonrası AKP iktidarı IMF'siz IMF programını uygulamaya koymuş ve kamuda özelleştirmelerle büyük bir tasfiye başlatmıştı. 'Başarısını' Irak'ta ve Afganistan'da ABD saldırganlığıyla olan işbirliğine borçlu olan AKP Batı'dan sıcak

para kaynakları bulabiliyor, bunu ekonominin rayına girmesi olarak yansıtıyordu. Buradaki tıkanmalar üzerine Arap Baharı'nın Müslüman Kardeşleri ihya etmesinden, Katar'la gelişen dostluktan, İran'la altın ticaretinden medet ummak, Suriye'de ve Libya'da yerel işbirlikçiler yaratarak kaynak arayışına girmek zorunda kaldı.

İslamcı örgütler devlet politikasının merkezine yerleşirken Türkiye'nin 'başarı' yıllarında yaşadığı dinselleşme bundan bağımsız düşünülebilir mi? Yıllar içinde tarikatların bakanlıkları paylaştığı bir yönetim sistemine geçilmesi için önce laikliğin sulandırılması ve küçümsemesi gerekiyordu. Dinselleşme örgün eğitimin bel kemiği haline geldikçe kadınlara dönük ayrımcılığın artması, kadınlara

dönük ayrımcılık arttıkça hukukun affedilebilir bulduğu kadın cınayetlerinin yaygınlaşması kaçınılmazdı.

Bugün belediyelere kayyum atayabilmesinin önünü açan, öncesinde AKP'nin ülkenin demokrasi şampiyonu ilan edilmesiydi. Ergenekon operasyonu adı altında devleti şekillendirirken demokrat kamuoyunun alkışını alması, Kürt sorununun çözümü için müzakere yürütürken karşı çıkanları Ergenekoncu ilan edebilmesi, başkanlığın yolunu döşeyen

Anayasa değişikliği için bazı muhaliflere “yetmez ama evet” dedirtmesi gerçekten ‘başarı’ydı. Aynı ‘başarı’ döneminde ilaç fabrikalarını kapatan, özel hastaneleri ihya edip kamu hastanelerini AVM’ye çeviren AKP, bugün doğal olarak pandemide emekçileri ölüme terk etmekte bir beis görmüyor. Kısacası AKP dün neyse bugün de o. Erdoğan’a karşı muhalefete çekilenlerle birlikte o günün Lale devrinde ne ekildiyse o biçiliyor. “Yok, biz farklı şeyler ekmiştik, şimdi aynımsı

**“Başarı”
mı dedik? Evet, AKP’nin
ilk on yılı Cumhuriyet’in
temellerinin dinamitlenmesi
açısından çok başarılıydı. Ama o
zamanlar bu başka türlü ifade ediliyordu:
Vesayetçi bürokrasinin tasfiyesi, Avrupa
demokrasisine entegrasyon, sosyal
güvenlik sisteminin birleştirilmesi ve
sağlık hizmetlerinin herkesin
erişimine açılması...**

eksek çok güzel şeyler biçeriz” diyenlere “Hadi oradan!” demek gerekiyor.

DÜNYANIN DA GİDEREK ÇİVİSİ ÇIKTI

O günle bugün arasında tek fark şudur: Dünyanın da giderek çivisi çıkmış durumdadır. AKP’nin ilk on yılında faydalandığı dünyadaki para bolluğu, borçlanma rahatlığı, Atlantik eksenli istikrar, yalancı özgürlük rüzgarları bugün dağılmış durumda.

AKP için Batı’ya alternatif yeni müttefiklerin ne kaynak ne güvenlik açısından yetmediği koşullarda, alacaklılar kapıda birikmişken halkın ensesine çökmekten başka bir çare kalmıyor.

AKP’yi o güzel günlerde Cumhuriyet’i tasfiyeye memur etmiş olan sermaye, bugün nabza göre şerbet vermeyip acı ilaç içirebilecek bir memur arıyor. Ve 20 yıllık Erdoğan diyor ki, “Ben ona da varım!”

Şapka ne ki, tavşan ne olsun

Peki ya tüm politikasını seçim aritmetiğine endekslemiş muhalefet? Ola ki, “hesapları” tuttu, seçimi kazandılar, iktidara geldiler... Onlar kurtarabilir mi halkı yoksulluktan, hayat pahalılığından, bir hafta geçinmeye yetmeyen asgari ücretten? Kurtaramaz; çünkü muhalefetin derdi de halkı değil, sermayeyi kurtarmak. Bunun için şapkalarının çıkarcakları tavşanlar bile şimdiden belli...

En büyük tavşan, başkanlık sisteminde parlamenter sisteme geri dönmek, üzerlerindeki kiri pası temizleyerek yargı, yasama ve yürütme işlevlerini yeniden devreye sokmak. Böylece parlamenter sistemi güçlendirerek sermayeye öngörülebilirlik, ülkeye “denge”, ekonomiye “istikrar” getirmek.

İYİP’den kopan vekillerin açıklamalarına bakılırsa, bunun hazırlıklarına 2018 yılında başlanmış bile. İYİP, CHP, Saadet Partisi ve HDP oturup bir anayasa çalışmayı yapmışlar, belli “ilke”lerde ortaklaşmışlar. “İlkesiz” siyaset arenasında o masada ortaklaşmaktan kolay ne var? Ne CHP zorlanmış laiklik ilkesinden taviz verirken, ne vatandaşlık tanımı yeniden yapılırken HDP... Bunlar değil merak ettiklerimiz.

ÇOK BASİT BİR SORU: HERKESE İŞ GÜVENCESİ SAĞLANACAK MI?

Madem konu “demokrasi”den açıldı, “demokratik anayasa”ların olmazsa olmazı insan haklarından söz edelim; eğitim

hakkı, çalışma hakkı, dinlenme hakkı, barınma hakkı, insanca yaşam hakkından konuşalım. Ne olacak bunlar yeni anayasada, biz bunu merak ediyoruz.

Evinde bilgisayarını, interneti olmadığı için eğitim hakkından yararlanamayan milyonlarca çocuğun derdini çözecek mi yeni anayasa? Kış geldi, herkesin aklında gelecek faturalar; enerji şirketleri yaptıkları zamları geri alacak mı parlamenter sisteme geri dönmeye, ya da bundan sonra zam yapmamayı garanti edecekler mi? Peki ya özelleştirilen sağlık sistemi... Pa-

rası olanın değil de herkesin erişebildiği bir hak olacak mı sağlık hizmetleri; yaşam hakkı üzerinden kâr eden özel hastaneler kamulaştırılacak mı? Her gün en az bir kadını katleden gericiğin ana damarları tarikatlar, cemaatler yasaklanacak mı yeni anayasada? İşsizlik sorununu çözecek mi muhalefet, herkese iş güvencesi sağlayacak mı? Bunlar konuşulmuyor muhalefette.

ÜLKE DEĞİL ŞİRKET YÖNETMEYE ADAYLAR

Peki başka neler var muhalefetin şapkasında? Şeffaflık var mesela, adil rekabet, fırsat eşitliği, yatırım ortamını cazip kılmak var. Sanırsınız ülke değil, şirket yönetmeye adaylar.

Arada bir sermayenin zenginliği halkın gözüne batınca da, servet vergisi ya da “yandaş şirketleri kamulaştırma” gibi inciler dökülüyor ağızlarından. Ama TÜSİAD’ın kaşları çatılınca, söyleyen hemen kendine gelip “Efendim, biz halka zararlı olan şirketleri kast ettik” diyerek çark ediyor.

İster AKP eskilerini koyun, ister muhalefet eskilerini; bu şapkadan olsa olsa bu patronlara kâr, sermayeye güven çıkar. Tüm muhalefetin hep bir ağızdan söylediği bu “demokrasi” masalı, bu ülkede emekçilerin karnını doyurmaya yetmez. Emekçilerin masallara da, şapkadan çıkacak AKP eskilerine de, “yeni anayasa”lara da karnı tok.

● **SİYASET**

BIDEN GELDİ, TÜRKİYE DEMOKRATİKLEŞİR Mİ?

Liberallerin bitmeyen hayal tacirliği

Berat Albayrak'ın istifası sonrasında Cumhurbaşkanı Tayyip Erdoğan'ın yeni bir yargı reformunu gündeme getirmesi ile ABD'de başkanlık seçimlerini Biden'ın kazanması arasında ilişki kurulmakta gecikilmedi. Böylece liberallerin her daim dayanaksız ve keyfi iddialarına Biden'ın Türkiye demokrasisini terbiye edeceği beklentisi de eklenmiş oldu.

ABD başkanlık seçimini kazandığı andan bu yana Joe Biden'ın dış politikasının Türkiye'ye ne kaybettirip ne kazandıracığı üzerine tartışmalar sürüyor. Yeni başkanın Türkiye hükümetini S-400'lerin kullanıma sokulması, Doğu Akdeniz politikası, Suriye'de PYD'yle ilişkiler, Ermeni soykırımı meselesi ve benzeri bir dizi başlıkta ama en çok da demokrasi, basın özgürlüğü ve insan hakları konularında sıkıştıracağı iddia ediliyor. Biden'ın 2016 yılında ABD Başkan Yardımcısı sıfatıyla Türkiye'ye yaptığı ziyaret sırasında o dönem Silivri'de hapiste bulunan Can Dündar'ın ailesine yaptığı destek ziyareti hala akıllarda.

NEYİ UNUTTURMAYA ÇALIŞIYORLAR?

Liberallerin yaymaya çalıştığı umuda tutunmak isteyenler az değil; izansızlıkta sınır tanımayan Trump'ın ardından "kim gelse yeğdir" gözüyle bakılmasının ve AKP iktidarından duyulan bıkkınlığın bu beklentide büyük rol oynadığı çok açık. İyi ama Biden'ın hamaset yüklü konuşmalarından ve siyaset kurnazlığı kokan ziyaretinden başka hiçbir dayanağı olmayan bu hayallerin karşısında en temel gerçekleri unutmamızı istedikleri de çok açık değil mi?

O gerçekler arasında ABD'deki paraya ve lobilere dayalı siyasi sistemin, tekelin çıkarlarından başka hiçbir şeyi gözetmeyen devlet başkanlarını göreve getirme konusunda pek mahir olduğu gerçeği var.

O gerçekler arasında Cumhuriyetçisiyle Demokratiyle iktidara gelen her devlet başkanının demokrasi ve insan

hakları söylemiyle onlarca ülkeye işgal, darbe, kan ve zulüm götürdüğü gerçeği var.

O gerçekler arasında Biden'ın siyasi kariyeri boyunca Yugoslavya'nın parçalanmasını desteklemesi, Irak'ın işgaline alkış tutması, Libya'ya yönelik askeri müdahalelere arka çıkması, NATO'nun genişlemesi için her türlü çabayı göstermesi, Küba'ya yönelik yaptırımları savunması, "Arap Baharı" denen kandırmacayla Suriye'nin iç savaşa sürüklenmesine ön ayak olması, kendi ülkesinde polis gücünün daha fazla silahlanmasına, hapishanelerin dolup taşmasına hizmet eden kanunlara imza atması var.

Liberaler işte bu gerçekleri unutmamızı istiyorlar. Ve asıl önemlisi, boş hayallere tutunup 18 yıllık cumhuriyet karşıtı, halk düşmanı, yıkıcı, yağmacı politikalarına karşın AKP iktidarının o ya da bu şekilde ehlileşebileceğine inanmamızı bekliyorlar.

KABAK TADI DEĞİL SUÇ!

Türkiye'de her seçim döneminde "gittiler, gidecekler", "ders aldılar, düzelecekler" diyen koroyla ABD seçimlerinden boş hayaller türetmeye çalışan koro aynı. Yaptıkları şey kabak tadı vermenin çok ötesinde; açıkça suç işliyorlar. Türkiye'nin ve dünyanın eşitlikçi ve özgürlükçü bir rotaya girmesinin tek yolu işçi sınıfının sermaye sınıfı karşısında örgütlü bir şekilde ağırlık koyması. Bu gerçeği önemsizleştiren, bu gerçeğin üstünü örten her yaklaşım insanlığa karşı suç işliyor. Türkiye işçi sınıfı ayağa kalkacak, ABD'deki sınıf kardeşleriyle omuz omuza verecek ve işte o zaman yalnızca Tayyipgiller ve Bidengiller değil, boş hayal tacirleri de kaçacak delik arayacak.

YARGI REFORMU: YİNE SERMAYEYE HİZMET

Liberaler Biden'a pay biçtikleri yargı reformu üzerinden demokratikleşme hayalleri pazarladursun, yeni reform paketinin özünde neyi hedeflediğini Cumhurbaşkanı Erdoğan ve Adalet Bakanı Gül çoktan itiraf ettiler bile: Mülkiyet hakkının korunması, ticari anlaşmazlıkların mahkemelerde daha büyük bir hızla sonuçlandırılması, yerli ve yabancı sermaye için daha fazla "güven veren" bir hukuksal yapının inşa edilmesi... Özetle, AKP iktidarı, "denizin bittiğini" düşündüren kriz koşullarında sermaye için yeni nemalanma fırsatları yaratmayı taahhüt ediyor. Pandemi döneminde emekçinin çalışma hakkını, insanca ücret hakkını, örgütlenme hakkını, "hak arama hakkını" tümüyle hiç eden yargı, memleketi sermaye için daha da dikensiz gül bahçesine çevirecek.

● ÇOCUK

ÇOCUK HAKLARI GÜNÜ YAKLAŞIRKEN:

Pandemide çocuk olmak ve çocuk emeği

Her çocuk eşit koşullara sahip olmalıyken, pandemi, sermaye düzeninin yarattığı eşitsizlikleri belirginleştirdi, keskinleştirdi, belki de ömür boyu kapanamayacak bazı uçurumlar oluşturdu.

Türkiye’de eğitim ve sağlık sisteminden, pandemi tedbirlerine kadar her alanda çocukların yararını değil, kendi çıkarlarını düşünen bu sistemin açtığı yaralarla karşıladık 20 Kasım 2020’yi.

2019 yılı sonu itibariyle TÜİK verilerine göre toplam 83 milyon 154 bin 997 kişilik Türkiye nüfusunun 22 milyon 876 bin 798’i çocuklardan oluşuyor. Ülkemizde çocuklar nüfusun %27,5’ini oluşturuyor. Bu oran tüm Avrupa ülkelerinde birinci. Yani en çok çocuk bizde. Ama maalesef kanunlarımız da uygulamalarımız da bu sayılarla orantılı bir önem vermiyor çocuklara.

PANDEMİDE ÇOCUK OLMAK

Ülkemizde pandeminin ortaya çıkışıyla birlikte ilk olarak okullar tatil edildi. Çocukların bulaştırmacılık ve hastalıktan etkilenme oranlarının çok düşük olduğu

anlaşıldıktan sonra bile kapalı kalmaya devam etti. Okullar çocuklar için yalnızca eğitim aldıkları bir mekan değil; sosyalleştikleri, oyun oynadıkları, hayatı öğrendikleri, bağlar kurdukları, güvendikleri, toplumsallaştıkları ve kimlik gelişiminde çok önemli yeri olan bir alandır aynı zamanda.

Çocukların bu kadar uzun süre evde, buldukları kısıtlı çevrede kalmalarının yarattığı psikolojik, sosyal ve uzun vadede toplumsal sorunların hesaba katılabilmesi için çocuğun ve insanın merkeze alınması gerekirdi. Oysa sermaye düzeni kendisini ve kârlılığını devam ettirmeyi, çarkların dönmelerini önlediği için, ilk feda ettiği kâr getirmeyen çocuklar oldu. Dolaylı olarak ise buna, onlara bakım verecek, çoğunluğu kadınlardan oluşan ebeveynleri eşlik etti. Alishveriş merkezleri açırken, fabrikalar tam kapasite çalışırken, toplu taşımada kısıtlamalar kaldırılmış, uçaklar

ÇOCUK HAKLARINA DAİR SÖZLEŞME MADDE 3.3 :

“Taraflar Devletler, çocukların bakımı veya korunmasından sorumlu kurumların, hizmet ve faaliyetlerin özellikle güvenlik, sağlık, personel sayısı ve uygunluğu ve yönetimin yeterliliği açısından, yetkili makamlarca konulan ölçülere uymalarını taahhüt ederler.” demektedir.

tıkış tıkış yolcularıyla uçarken bile okullar kapalıydı.

Oysaki devlet okullarında pandemi koşullarında bile temizlik personelleri Ekim-Mayıs ayları arasında sözleşmeli olarak ve en az sayıda istihdam edildi. Bu nedenle çocukların okula başlayabilecekleri gerekli hijyen koşulları sağlanamadı, çoğu öğretmen kendi sınıfını temizlemek durumunda kaldı.

Her çocuk eşit koşullara sahip olmalıyken, pandemi, sermaye düzeninin yarattığı eşitsizlikleri belirginleştirdi, keskinleştirdi, belki de ömür boyu kapana-

20 KASIM ÇOCUK HAKLARI GÜNÜ NEDİR?

Özellikle savaş, yoksulluk ve sefaletin hüküm sürdüğü coğrafyalarda yaşam mücadelesi veren çocukları korumak ve koşullarını iyileştirmek için 20 Kasım 1989 tarihinde Birleşmiş Milletler Genel Kurulu 'Çocuk Haklarına Dair Sözleşme'yi imzalamış ve o tarihten bugüne 20 Kasım 'Dünya Çocuk Hakları Günü' olarak ilan edilmiştir.

Türkiye, çocuk haklarına öncelik vereceğini taahhüt ederek sözleşmeyi 1990'da imzalamış, 1994'te onaylamış ve 1995 yılında Resmi Gazete'de yayımlayarak ilan etmiş olmasına rağmen ülkemizde çok sayıda çocuk, sayısız hak ihlaline maruz kalmaktadır.

mayacak bazı uçurumlar oluşturdu. Köy okulları, devlet okulları ile özel okulların eğitim, kaynak ve online eğitime ulaşılabilirlik açısından kıyaslanamaz durumda olduğunu söylemek gerekiyor. Karnesini almaya okula gideceken evden çıkmak için maske bulamayan öğrencilerin; yüz yüze eğitime ara verildiği için sevinçle çalışmaya gönderilen çocukların olduğu topraklarımızda eşitliğin ve çocuk haklarının yerinde yeller esiyor.

Her alandaki eşitsizliklere, yaşam koşullarının farklılığı nedeniyle pandeminin yarattığı zorluklar eklenince, yaşam yoksul, emekçi ailelerin çocukları için daha zor hale geldi. Kendi evinin ya da sitesinin bahçesinde oynayabilen çocuklarla, yedi kişi bir göz balkonsuz evde yaşayan çocukların ruh sağlığı, beden sağlığı ve uzun dönem etkilenmeleri mutlaka farklı olacaktır. Yoksulluk, ihmal, fiziksel ve cinsel istismar oranlarının bu süreçte ne kadar ve hangi kesimlerde arttığına dair henüz yeterli veri olmasa da, kliniklerde bu oranların ve çocuklarda özellikle kaygı bozukluklarının belirgin şekilde arttığını gözlemlenebiliyor.

Çocukların temel hak ve özgürlüklerinin korunması hiçbir açıdan mümkün olmadı, bu sistemde mümkün değil de zaten.

Şimdi pandeminin zirve yapacağı aşırı bir sürece girerken hem kendimizin hem de çocuklarımızın sağlığını bütüncül bir şekilde koruyabilmek için sesimizin daha gür çıkması gerekiyor. Okullar açılmalı, çocuklarımız gelişimsel, fiziksel ve ruhsal ihtiyaçlarını karşılayacakları yerlerine dönebilmeliler. Bunun bilimsel koşullarının hazırlanması ve planlanması zor değil, gerekli.

► ÜLKEMİZDE ÇOCUK İŞÇİLER

Uluslararası Çalışma Örgütü'ne (ILO) göre, dünya genelinde 72 milyonu tehlikeli işlerde olmak üzere 152 milyon çocuk işçi bulunuyor. TÜİK'in Mart ayında açıkladığı 'Çocuk İşgücü Araştırması'na göre, Türkiye'de 720 bin çocuk işçi çalıştırılıyor. Ancak gerçek sayıların 2 milyonun üzerinde olduğu tahmin ediliyor.

Çalışan çocukların yüzde 79.7'sini 15-17 yaş grubundakiler oluştururken, yüzde 15.9'unu 12-14 yaş grubundakiler, yüzde 4.4'ünü ise 5-11 yaş grubundaki çocuklar oluşturuyor. Cinsiyete göre incelendiğinde, çalışan çocukların yüzde 70.6'sı erkek; yüzde 29.4'ü ise kız çocuklardan oluşuyor.

Türkiye'de kayıt dışı çalıştırılan çocuk işçilerin önemli bir bölümü sığınmacı çocuk işçiler. UNICEF, Türkiye'de çoğu Suriyeli olmak üzere yaklaşık 4 milyon sığınmacının 1.74 milyonunu çocukların oluşturduğunu belirtiyor. 2019 itibarıyla okula kayıtlı olan 680 bin çocuğa karşı, yaklaşık 400 bin çocuk okul dışında. Okul dışı bu çocukların önemli bir bölümünün kayıt dışı olarak çalıştırıldığı, okula gidenlerin de önemli bir bölümünün yine kayıt dışı olarak çalıştırıldığı ifade ediliyor.

— **KADIN** 25 KASIM'A GIDERKEN...

Şiddetsiz bir yaşam, sömürsüz bir dünya mümkün!

Gericilik, sömürü, işsizlik, şiddet, yoksulluk... Bunların hepsi birbirini tetikliyor ve olan kadınlara oluyor. Bizi bu sarmaldan kurtaracak olansa, sorunun yalnız bir bölümünü görmekten değil; sorunlar yumağından beslenen bu düzeni alaşağı etmekten geçiyor.

2 5 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü yaklaşıyor. Kapitalist dünyanın ve onun bir parçası olan ülkemizin hiç de iyiye gitmediğinin bir alameti farikası da kadına yönelik şiddet. Her gün hem dünyada hem ülkemizde yüzlerce kadın öldürülüyor, aşağılanıyor, tacize ve ayrımcılığa uğruyor. Buna rağmen, düzen siyasetçileri şiddeti besleyen gericilikte birbirleriyle yarışmaya, düzen partileri cemaatler, tarikatlar, lobiler tarafından fonlanmaya devam ediyor.

DAHA ÇOK İŞSİZLİK, DAHA ÇOK YOKSULLUK, DAHA ÇOK ŞİDDET

Pandemi ile geçen bir yıl, en çok emeğiyle geçinen kadınları etkiledi. Kadınlar kimi zaman işten çıkarıldı, kimi zamansa çocukların bakımını üstlenmek için işten ayrıldı; her durumda salgın sürecinde işyerlerinden evlere doğru itildi. Evlerde onları bekleyense salgın öncesine göre en az dört beş kat artan ev işleri oldu. Çocukların eve taşınan eğitim problemleriyle ilgilenmek, EBA'ya bağlantı sorunlarını çözmek, ailenin Covid'li bireylerini iyileştirmek, virüsü evden uzak tutmak için daha çok temizlik yapmak, dışarıdan eve gelen canlı/cansız her şeyin hijyenine özen göstermek bu işlerden sadece birkaçı.

Ancak kadınların evlere itilmesiyle artan yalnızca iş yükleri olmadı; maruz kaldıkları şiddet de arttı. Hayat pahalılığı, işten çıkarmalar ve ücretsiz izin uygulamaları yüzünden biriken kredi borçlarına, salgın riskiyle aile bireylerinin evde geçirdikleri zamanın artması da eklenince, ev ortamı hem kadın hem erkek için oldukça gergin bir atmosfer haline geldi. Bu ise ev içinde kadına yönelen şiddeti artırdı.

Öte yandan pandemi, bir süredir işsizlik verilerinde başı çeken kadın işsizliğinin de katlanarak arttığı bir dönem oldu. DİSK-AR'ın verilerine göre son bir yılda (Haziran 2019 baz alınarak) kadın işgücü 1 milyon 72 bin kişi azaldı; yani her on ka-

BİR DİKTATÖRÜN KARŞISINA DİKİLEN ÜÇ KIZ KARDEŞ

Mirabel kardeşler olarak bilinen Patria Mercedes, Minerva Argentina ve Maria Terasa isimli üç kız kardeş, 1930'dan 1961'e değin Dominik Cumhuriyeti'ni yöneten Rafael Trujillo diktatörlüğüne karşı Clandestina Hareketi'ni kurarak mücadele ederler.

Diktatörlük tarafından büyük bir tehdit olarak algılanan bu hareket sonucu Mirabel kardeşler, eşleriyle birlikte ağır baskılara ve türlü işkencelere maruz kalırlar. 25 Kasım 1960'da ise, diktatörlüğün askerleri tarafından tecavüz edilerek katledilirler. Cesetleri Dominik Cumhuriyeti'nin kuzey bölgesinde bir uçurumun dibine bırakılarak cinayete kaza süsü verilerek istenir. Ancak bu girişim başarısız olur. Kurdukları Clandestina Hareketi ise, öldürülmelerinden bir yıl sonra diktatörlüğün yıkılmasında önemli rol oynar. 1981 yılında Kolombiya'nın Bogota şehrinde bir araya gelen Latin Amerikalı ve Karayipli Kadınlar Kongresi'nde, Mirabel Kardeşlerin anısına 25 Kasım tarihi "Kadına Yönelik Şiddete Karşı Uluslararası Mücadele Günü" olarak ilan edilir.

dından neredeyse biri işsiz kaldı. İşsizliğe kadın istihdamının azalması da eşlik etti; yine geçen yıla göre kadın istihdamı yüzde 8.7 azaldı. Bu iki veri, pandemide kadınların hem işsiz kaldığı hem de çalışma yaşamında iş bulamadığı anlamına geliyor. Buradan kadın emekçilere düşense, her durumda, daha fazla yoksulluk oluyor.

EVDEN ÇALIŞMA, FAZLA MESAI, ÜCRETSİZ İZİN

Peki ya çalışan kadınlar? Onlar için de durum hiç parlak sayılmaz. Birleşik Metal-İş'in yaptığı bir araştırmaya göre,

Mart ile Haziran arasında kadınların yüzde 81'inin çalışma biçimleri değişti. Kadın işçiler, erkek işçilere göre daha fazla kısa çalışma yaptı, işe daha çok dönüşümlü gitti, daha çok ücretli izne çıkarıldı ve daha yüksek oranda evden çalışmaya geçti.

Kadınların yoğun olduğu eğitim, sağlık, bakım hizmetleri, gıda ve perakende gibi sektörlerde kadınların mesai saatleri arttı ve çalışma koşulları salgın riskiyle birlikte daha zorlayıcı hale geldi. Üstelik ne devlet ne patronlar tarafından sağlanmayan kreşler yüzünden "İşe giderken

► MÜCADELEYİ YÜKSELTMEK İÇİN: KADINLAR KOL KOLA, BROŞÜRLER ELDEN ELE!

25 Kasım Haftası'nda Komünist Kadınlar, kadınların en çok bilgilenmeye ihtiyaç duyduğu dört başlıkta el broşürleri hazırladı. Bunlardan biri, kadınların neden ve nasıl düşük ücretlerle, güvencesiz çalıştırıldıklarını, haklarının hangi başlıklarda gaspedildiğini, hem evde hem de işyerlerinde nasıl sömürüldüklerini anlatıyor. Bir diğeri kadınların maruz kaldığı şiddet biçimlerine ve buna dair hem hukuki anlamda hem de başka yollardan neler yapılabileceğini konu alıyor. Üçüncü broşür, pandemi döneminde ne yazık ki özellikle kadınlar için çok yakıcı bir talep haline gelen kreş hakkına dair. Broşürde, devlet kreşlerinin ne olduğu sorgulanıyor ve patronlara hangi koşullarda kreş açma yükümlülüğü getirildiği inceleniyor. Son broşür ise, kadınların işyerlerinde daha işe alımlarda maruz kaldığı ayrımcılığa, mobbinge, cinsel tacize mercek tutuyor; tüm bunlara karşı kadınları işyerlerinde kurulacak Kadın Dayanışma Komiteleri'nde yan yana gelmeye davet ediyor.

Açık ki geçmişte işçi sınıfının mücadelesi ile kazanılan haklar, artık emekçi kadınları korumaya yetmiyor. Kurallar ihlal ediliyor, kadın emekçiler işini kaybetme ve dışlanma korkusuyla uğradıkları şiddeti, baskıyı dile getirirken tereddüt ediyor.

Oysa yalnız değiliz; Kadın Dayanışma Komiteleri tam da yalnızlığımızı, tereddütlerimizi gidermek için var.

Ne sokakta ne işyerinde şiddete, tacize geçit vermeyeceğiz!

Hakkımız olan gebelik ve doğum izinlerinden vazgeçmeyeceğiz!

İşyerimizde çocuklarımız için kreş talep edeceğiz!

Kayıtsız, güvencesiz ve düşük ücretlerle çalışmayacağız!

Her gün karşılaştığımız işyerinde sömürü, baskı ve şiddetin her türlüsüne karşı mücadele etmek ve hakkımız olanı birlikteliğimizden güç alarak istemek için dayanışmaya!

çocuğu kime bırakacağım?" sorusuna bir biçimde yanıt bulmak da salgın döneminde kadınlara kaldı.

25 KASIM YAKLAŞIRKEN MECLİS GÜNDEMİ: NAFKA VE KIDEM TAZMİNATININ KALDIRILMASI, GÜVENCESİZLEŞME

Peki kadınların pandemi döneminde daha çok karşı karşıya kaldığı tüm bu yoksulluğa, güvencesizliğe, şiddete karşı ne öneriyor düzen partileri? İktidar partisi AKP, tüm bunların üzerine nafaka hakkının sınırlandırılmasını ve tüm emekçileri etkileyecek olan 25 yaş altı ve 50 yaş üstü çalışanların güvencesiz bırakılarak kadem tazminatı hakkının gasp edilmesini öneriyor. Muhalefet partileri ise, kulaklarının üstüne yattıkları yetmezmiş gibi mecliste bu sansasyonel düzenlemelerin oylandığı oturumlara bile katılmıyor. Yakındır, önümüzdeki günlerde artan kadına şiddete dair, ne gericiliği ne sömürüyü ne de işyerlerindeki tacizi hiç ağızlarına almadan açıklamalar yapmaya başlarlar.

Oysa kadınlar yalnız evlerinde değil, işyerlerinde de tacize ve şiddete maruz kalıyor. Yalnız kocaları, sevgilileri tarafından değil, patronları tarafından da eziliyor, aşağılanıyor. Gericilik, sömürü, işsizlik, şiddet, yoksulluk... Bunların hepsi birbirini tetikliyor ve olan kadınlara oluyor. Bu sarmaldan kurtulmamızın yolu ise, sorunun yalnız bir bölümüne işaret etmekten değil; bu sorunlar yumağından beslenen bu düzeni alaşağı etmekten geçiyor.

25 KASIM'DA KOMÜNİST KADINLARIN GÜNDEMİNDE NE VAR?

Elbette bize reva görülene boynumuzu eğip onu kabullenecek değiliz. İşsizlik, sömürü, şiddet, yoksulluk... Bunların olmadığı bir düzen, bir ülke, bir yaşam mümkün. Bu mümkünü gerçek kılmak için yapacağımız şey ise çok basit: Birbirimizin sesine ses vermek, yan yana gelmek, ayrı evlerde yaşadığımız aynı dertlerde birbirimizin koluna girmek, dayanışmak. Kadın Dayanışma Komiteleri bunun için var. Ve 25 Kasım'da kimisi başka başka mahallelerden yola koyulmayı, kimi ise düzenleyeceği etkinliklerde artmayı, çoğalmayı hedefliyor. Çünkü ancak böyle güçlenebilir, ancak böyle içinde olduğumuz bu kısır döngüden kurtulabiliriz.

İşte mücadeleyi büyütmek için 25 Kasım'da düzenleyeceğimiz etkinliklerden

bazıları:

● Mersin Karaduvar Kadın Dayanışma Komitesi

28 Kasım Cumartesi saat 14.00 Karaduvar Semt Evi - Şiddet Nedir? Kökeninde Ne Yatar? Nasıl Mücadele Edilir?

● Çanakkale Kepez Kadın Dayanışma Komitesi

25 Kasım Çarşamba saat 17.00 Kepez Semt Evi - 25 Kasım Şiddetle Mücadele Günü

● 22 Kasım Pazar saat 14.00 Çiğli Masal Kafe - Çiğli Kadın Dayanışma Komitesi Kuruluşu

● Ankara Esat Kadın Dayanışma Komitesi

28 Kasım Cumartesi saat 20.00 (Online Zoom Yayını) - Pandemide Kadın Beden ve Ruh Sağlığı

soL TV 25 Kasım haftasında neler olacak?

soL TV de hafta başından itibaren 25 Kasım'ı çeşitli programlarla gündem edecek. Haftanın programı şöyle:

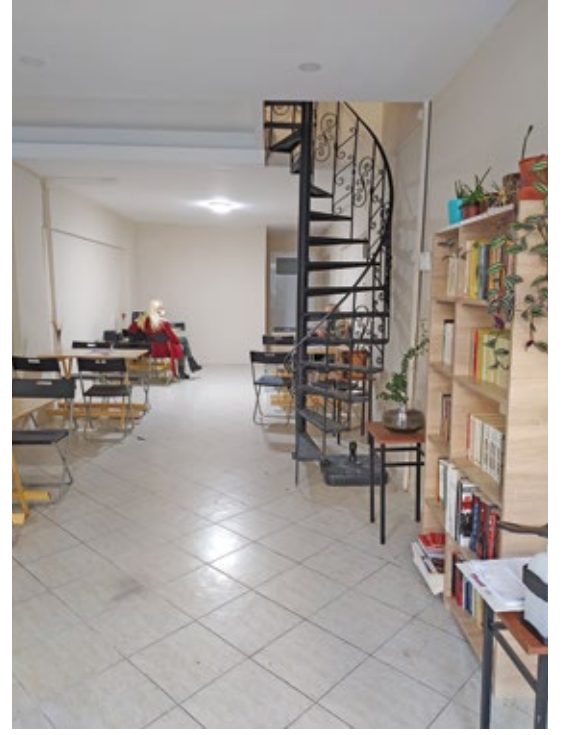
● 24 Kasım Salı günü saat 20.00'de yayınlanacak İşçiden programına sağlık, yazılım, bankacılık, eğitim, tekstil, hizmet, gıda gibi sektörlerden pek çok kadın emekçi konuk olarak işyerlerinde yaşadıkları sorunları konuşacaklar.

● 25 Kasım Çarşamba günü saat 20.00'de

yayınlanacak soL Bakış programında 25 Kasım Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü ele alınacak.

● 27 Kasım Cuma günü saat 21.00'de yayınlanacak Dayanışma Meclisi Tartışıyor programında, Gamze Yücesan Özdemir'in moderatörlüğünde Aslıhan Çakaloğlu, Zehra Güner ve Müjde Tozbey Erden "Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele"yi tartışacaklar.

— **SEMTEVLERİ** ALİ İSMAİL'E BOYNUMUZUN BORCUDUR

Mücadeleyi büyüteceğiz

Vişnelik Semt Evi, geçtiğimiz ay Eskişehir Odunpazarı'nda kuruldu. Ayşe Tuba Arslan'ın yaşam hakkının, Ali İsmail Korkmaz'ın geleceğinin hesabını soracak, Eskişehir'i ve ülkeyi yeni bir aydınlanmaya götürecek mücadele burada şekilleniyor.

Anadolu'nun merkezinde üniversiteleriyle, sanayisiyle, kentli işçi sınıfıyla var olan bir kent Eskişehir. TKP Eskişehir Örgütü, geçtiğimiz haftalarda açılışı gerçekleşen Vişnelik Semt Evi'yle birlikte yeni bir mekâna, yeni dostlara, yeni gönüllülere kavuştu. Eskişehirli partililerden semt evinin kuruluş sürecini dinledik.

Semt Evi kurulduğunda "Bugün burada haritaya bir kırmızı bayrak daha ekledik ve yolumuza devam ediyoruz" demiştiniz. Eskişehir ve bulunduğunuz mahalle için Semt Evi nasıl bir anlam ifade ediyor?

Eskişehir'de aydınlanma fikri cumhuriyetin kuruluşundan öncesine dayanıyor. Kurtuluş mücadelesi dönemi ve Cumhuriyet sonrası ortaya çıkan aydınlanma birikimi 1920 yılında Çerkez Ethem'in "Seyyare-i Yeni Dünya" gazetesi ile, Çifteler Köy Enstitüsü kurulması ile var oldu. Şeker fabrikasının kuruluşu sonrası hızlanan kentleşme ve demiryollarında gerçekleşen örgütlenmeler ile, Eskişehirspor'un devrimci tribünüyle

var oldu. Eskişehir halkı bu mirasa sahip çıktığı Gezi direnişinde Espark ve AKP il binası önünde yaptığı büyük eylemler ile gösterdi. Ali İsmail Korkmaz'ı bu eylemler sırasında katlettiler. Ali'ye boynumuzun borcudur, geleceğimize ve geçmişimize sorumluluğumuzdur: Semt evimizde adımı kütüphanemize verdiğimiz Ali İsmail'i yaşatacak ve mücadelesini mücadelemize katarak büyüteceğiz.

Eskişehir bugün öğrenci ve memurların yoğunlukla yaşadığı, kültür sanat faaliyetlerinin büyük ilgi gördüğü ilerici dinamikler taşıyan bir kent. Dolayısıyla yaptığımız atölyeler, etkinlikler karşılık buluyor. Bunları örgütlü, güçlü bir bütünlüğe çevirmek ise bizim elimizde.

Eskişehir'de sanayi çalışanları da var elbette, yaklaşık 42 bin civarında çalışan var. Buradaki işçilere hem iş yerlerinde hem de yaşadıkları mahallelerde ulaşmak durumundayız. Bazen iş yerlerinde çeşitli kaygıları nedeniyle bizimle iletişim kurmaya çekinen emekçilere oturdukları mahallelerde ulaşmak daha kolay olabiliyor.

VIŞNELİK MAHALLESİNDE YENİ BİR SEMT EVİ

Peki neden Vişnelik?

Semt evini açtığımız caddede bir yılı aşkın süredir Boyun Eğme'yi halka ulaştırmak için çalışmalar yapıyorduk. Bu çalışmalar esnasında mahallelinin bize çok olumlu yaklaştığını gözlemledik. Çalışmalar sayesinde mahallede partimize yeni dostlarımız katıldı. Onlarla semt evi açma fikrini konuştuğumuzda çok istekli davrandılar. Semt evi yoğunlukla emekçilerin yaşadığı ve kullandığı bir konumda açıldı. Semt evinin açılacağı dükkanı kiralamak için attığımız ilk adımda, emlakçının desteği, açılış sürecince komşu esnafın desteği, mahallelinin ziyaretleri, "Sizin için ne yapabiliriz?" soruları ile baştan beri TKP'nin Vişnelik Mahallesi'ne mahalleliyle birlikte, elbirliğiyle bir semt evi açtığını görmüş olduk.

Semt evimize olan ilgi Vişnelik Mahallesi ile sınırlı değil. Eskişehir'in merkezi çok geniş bir bölgede sayılmaz. Dolayısıyla şehrin pek çok yerinden semt evimize bizi, yaptıklarımızı merak eden insanlar geliyor. Diğer mahallelerden insanlara da ulaşmamız konusunda Vişnelik Semt Evi bize yardımcı oldu, aynı zamanda diğer mahalleler için de rol model oldu. Açılalı çok kısa bir süre oldu ama şimdiden ikinci üçüncü semt evlerini hangi mahallelere açabileceğimize bakıyoruz. Örneğin öğrencilerin yoğunluklu olduğu Bağlar Mahallesi'nde böyle bir

ihtiyaç var.

OKUMA ALIŞKANLIĞINI YAYGINLAŞTIRMAK HEDEFİMİZ

Açılalı çok olmadı; ama epey bir faaliyeti şimdiden planladınız gibi görünüyor.

Semt evimizde atölyeler merakla beklendi ve ilgiyle de takip ediliyor. Hali hazırda önümüzdeki günlerde başlayacak olan atölyeler, bağlama, gitar, felsefe, İngilizce, matematik, öykü yazma, klasikleri okuma, çocuklar için evrim ve grafik tasarım şeklinde.

Eskişehir’de Vişnelik Mahallesi’nde semt evi açıldığını duyan bir yazar dostumuz bize ulaşarak öykü yazma atölyesi yürütücülüğünü yaparak bize destek olmak istediğini belirtti. Atölye kapsamında çeşitli teknikler öğretilmesi, atölye sonunda edebiyat kanalı ile katılanların kendilerini ifade edebileceği yeni bir alan açılması hedefleniyor. Özellikle atölyeye mahalleli kadınların katılımını hedefliyoruz.

Bağışlarla oluşturduğumuz Ali İsmail Korkmaz Kütüphanesi ile mahallelilerin pek çok esere ücretsiz erişebilmesini, okuma alışkanlığının yaygınlaştırılmasını hedefliyoruz. Sosyal medya aracılığı ile pek çok mahalleli bize ulaşarak kitap bağışı yapmaya devam ediyor. Bu doğrultuda Klasikleri Okuma Atölyesi açacağız. Gerek yerli gerek dünya edebiyatından eserleri dahil edeceğimiz, birlikte okuyup birlikte değerlendireceğimiz bir atölye kurguladık.

Çoğu yerde para ile satılan bu imkanların ücretsiz bir biçimde emekçilerin ulaşmasına aracılık etmeyi umuyoruz.

Çok çeşitli atölyelerden bahsettiniz. Neye göre belirlediniz bu faaliyetleri?

Atölyeleri mahallelilerin talep ve ihtiyaçlarına göre belirledik. Sadece dışarıdan bir müdahale ile mahallelinin istediği atölyeleri açarak değil, mahallelinin de atölye yürütücülükleri yaptığı bir formda ilerliyoruz.

Pandemi ve eğitim eşitsizliği başlığı çocuklarının geleceği için endişelenen her anne babanın ilgisini çekti. Bu başlık da bizi “Öğrencilerin eğitimlerinden geri kalmamaları için biz neler yapabiliriz?” sorusunu düşünmeye sevk etti. Elbette bu büyük sorunu mahallelerde açtığımız semt evleri ile çözemeyiz. Dolayısıyla örgütlülüğü artırarak ve bir arada olarak bu soruna daha kökten, daha bütünlüklü şekilde müdahale edebileceğimizi anlatıyoruz. Diğer yanı sıra semt evleri de bunun için çok etkili bir araç olarak hemen yanımızda duruyor.

Eskişehir de pandemi açısından haritadaki “kırmızı nokta”lardan. Bunun çalışmalarına nasıl bir etkisi oluyor?

Başlangıçta biz de pandemi nedeniyle semt evinde etkinliklerimizi gerçekleştiremeyiz diye endişelendik. Çevremizden de bu tür endişelerini dile getirenler oldu; ama bugün baktığımızda “İyi ki beklememişiz” diyoruz. Semt evimiz günlük olarak dezenfekte ediliyor, düzenli aralıklarla havalandırılıyor ve içeride aynı anda bulunan insan sayısına dikkat ediyoruz. Bu süreçte evlerinde, mahallelerinde daha fazla vakit geçiren emekçilere ulaşmak çok kıymetli oldu. Pandemi nedeniyle eğitimlerinden geri kalan onlarca çocuğa, elimizden geldiğince destek oluyoruz.

25 KASIM’DA KADIN DAYANIŞMA KOMİTESİ’Nİ KURACAĞIZ

Kadına Yönelik Şiddetle Mücadele Günü olan 25 Kasım’da, Vişnelik Mahallesi Kadın Dayanışma Komitesi’ni kuracağız. Ülke çapında gericiğin artışı ile doğru orantılı olarak kadın cinayetleri de artıyor, şehrimiz ve mahallemiz de ne yazık ki bundan nasibini alıyor. Ayşe Tuba Arslan cinayeti

şu an semt evimizin bulunduğu binaya çok yakın bir yerde işlendi. Türkiye Komünist Partisi, ihtiyaç duydukları anda kadınların kafalarını çevirdiklerinde görebilecekleri yerlerde konuşlanmak zorunda, bu bataklıktan insanları çıkarabilecek başka bir güç yok, tek gücümüz örgütlülüğümüz.

PAZARLAMA KÜLTÜRÜNE KARŞI DAYANIŞMA

Dayanışma kültürü tüm alanlarda unutulmuş durumda, çünkü akla gelen her şey kapitalizmin pazarlama kültüründen nasibini almış durumda. Biz dayanışma kültürünün canlandırılması, unutanlara hatırlatılması, bilmeyenlere ise öğretilmesi için mahallede herkese ulaşmaya çalışıyoruz. Ve görüyoruz ki, samimiyetimize inandıktan sonra, bizi tanıdıktan sonra herkes bunun için elinden geleni yapmaya hazır. Birlikte verilen mücadelenin ve örgütlülüğün kazanımlarını çevremize dostlarımıza göstermek istiyoruz. Bunun için Birlik Sendikası’nı mahallemizde ve şehrimizde büyütmek için de çalışıyoruz. Bulduğumuz bölgede çok sayıda market var, çağrı merkezi var, dershaneler, kafeler var. Buralarda çalışan işçilere ulaşmak, Birlik Sendikası’nı tanıtmak için elimizden geleni yapıyoruz. İşçi servislerinin kalktığı ana duraklar var, bu noktalarda da patronların ensesinde, işçilerin yanında olduğumuzu duyuracağız.

Umutsuzluk ve gelecek belirsizliğinden başka bir şey vaat etmeyen bu düzene alternatif üretmek zorundayız. Bunu mahalle mahalle, sokak sokak her yerde olup, gerekirse tek tek herkese kendimizi anlatarak da olsa yapacağız. Ama mutlaka biz kazanacağız.

TKP GÖNÜLLÜLERİNE SEMT EVLERİNİ SORDUK

Naciye (Emekli): Vişnelik TKP Semt Evi’nin açılmasının özellikle biz mahalleli kadınlar açısından çok iyi olduğunu düşünüyorum. 25 Kasım’da kurulacak Vişnelik Kadın dayanışma komitesine mahalledeki arkadaşlarımla katılacağım. Mahalledeki çocuklar için güzel atölyelerin olması da ayrıca önemli. Emeği geçenlere teşekkür ediyorum.

Dursun (Mahalle Esnafı): Sosyalist düşünceyi benimsemiş bir yurttaş olarak kendime yakın hissettiğim TKP’nin gönüllü üyesi oldum. Semt evi uygulamasının partimiz ve yoksul aile çocukları için çok önemli olacağına inanıyorum. Partimize korkuyla bakan insanların yapacağımız başarılı çalışmalarla bize sempatiyle bakacaklarını düşünüyorum.

Yasin (İşçi): Dayanışma ve örgütlenmeyi öğretmesiyle, aynı zamanda ücretsiz atölyeleri sayesinde Vişnelik Mahallesi’nde aydınlanmanın odağı olacağını düşünüyorum.

Sevda (Mahalle Sakini): Semt evi mahalle ve çevresiyle dayanışma ruhunu artıracak, atölyelerin ihtiyacı olup da ulaşamayan herkese güzel imkanlar sağlayacağını düşünüyorum.

Canberk (Öğrenci): Semt evinin kurulması, benim fikirlerimin şekillenmesinde ve çocukluğumun geçtiği mahalle halkının bilinçlenmesinde büyük rol oynadı. Ayrıca semt evindeki atölyelerde kültür, bilim ve sanata dair yeni uğraşlar edinebiliyor olmamız harika!

TKP SOMA VE ERMENEK'TE MADEN İŞÇİLERİNİN YANINDA

Maden işçilerinin ödenmeyen ücretleri ve tazminatları için Soma'da ve Ermenek'te yürüttükleri mücadele devam ediyor. TKP İzmir, Manisa ve Konya örgütleri eş zamanlı olarak Somalı ve Ermenekli madencilerle buluştu.

2014 yılında Soma katliamının hemen üç ay öncesinde çıkan yangının ardından Soma Uyar Madencilik sahası kapatıldı ve 748 işçinin üç aylık maaşları ile tazminatları şirkette kaldı. O güne kadarki iş kazalarının ve 33 iş cinayetinin hiçbirinin tazminatları da ödenmedi. Madencilerin talebi alacaklarının Türkiye Kömür İşletmeleri tarafından ödenmesi. Talepleri karşılanmayan işçiler Bağımsız Maden-İş Sendikası'nın öncülüğünde Ankara'ya yürümek istedi ancak kolluk güçleri izin vermedi. Bir süre Kırkağaç çamlığında bekleyen işçiler, daha sonra Gölmarmara'ya gelerek burada bekleyişlerine devam etti. TKP İzmir ve Manisa örgütleri Somalı işçileri Gölmarmara'da ziyaret etti.

AKP iktidarı ile güçlü bağlara sahip olan Uyar ve Özbey ailelerinin 40 yıldır Ermenek'te işlettikleri madenlerde de benzer bir durum söz konusu. Cenne ve Seba maden ocaklarında işçiler aylardır maaşlarını alamadıkları için harekete geçti. Hem bu nedenle hem de iş sağlığı ve güvenliği koşullarını gerekçe göstererek iş bıraktılar ve iki ocağın önünde direnişe başladılar. Ödenmeyen ücretlerini direnişleri sayesinde aldılar. Ancak tazminat hak eden işçilerin tazminatlarının ödenmesi ve madenlerde iş güvenliği önlemlerinin alınması talebiyle eylemlerine devam ediyorlar. Ermenek'te bugünkü mücadeleye kadar işçilere kıdem tazminatı ödememek bir alışkanlıktı. Üstüne üstlük, patronlar tarafından kıdem tazminatının dinen haram olduğu, emeğin karşılığının maaşla sınırlı olduğu vaaz ediliyordu.

TKP İzmir ve Manisa örgütleri Soma'dan Ankara'ya doğru yola çıkan ve 12 gündür Gölmarmara'da bekletilen maden işçilerine bir dayanışma ziyaretinde bulundu. Aynı gün TKP Konya İl Örgütü de Güzelyurt Meydanı'nda direnişe devam eden maden işçilerini ziyaret etti.

TAYLAN KARABACAK- Uyar Madencilik işçisi

8 yıldır yürüttüğümüz bir hak arama mücadelesi var. Bu mücadeleyi mahkeme yollarıyla kazandık ancak haklarımız bir türlü elimize geçmedi. Bizler de böyle bir yola ve mücadeleye çıktık. Yasalar işçilerin faydasına mı çalışıyor diye sorarsanız biz sekiz yıldır böyle bir fayda görmedik. Bizler hala hak arama mücadelemize devam ediyoruz. Yasalar işçiler için çalışsa biz 35 gündür sokaklarda yatmazdık. Demek ki çalışmıyor.

Hukukla haklarını alamayan tüm işçiler de toplanıp birleşmeli ve böyle bir mücadele sürdürmeli. Hak verilmez, alınır. Çünkü haklının karşısında kimse duramıyor. Biz bunu Salihli'de gördük. Bizi karakola aldılar, ifademizi savcıya iletmeye çalıştılar. Bizi savcılık dahi kabul etmedi. Neden kabul etmedi? Çünkü haklıyız.

ALİ KANDEMİR- Uyar Madencilik işçisi

Uyar Madencilik'te 2007 yılında dinamit patlamasında şu anda yanımda olan arkadaşım İdris Sarıkaya ile aynı yerdedik. O bacaklarını, bense gözlerimi kaybettim.

Öncelikle bir hukuk sürecimiz oldu. Hukuk sürecimizi kazandık. Ondan sonra Yargıtay sürecimiz başladı, onu da kazandık. Ama ne hikmetse bir türlü haklarımızı alamadık. Çünkü aynı şirket, aynı yerde isim

değiştirmek suretiyle tazminatımızı alt üst etti ve işleri içinden çıkılmaz bir hale soktu.

Ben şuna inanıyordum: Burası bir hukuk devletiyse ve bizi hukuka yönlendiriyorlarsa bu süreçte haklıysak hukuk gerekeni yapmalı. Ama biz haklı olduğumuz halde fark ettik ki hukuk yok bu ülkede...

İŞÇİNİN DERDİ MEMLEKETİN DERDİDİR

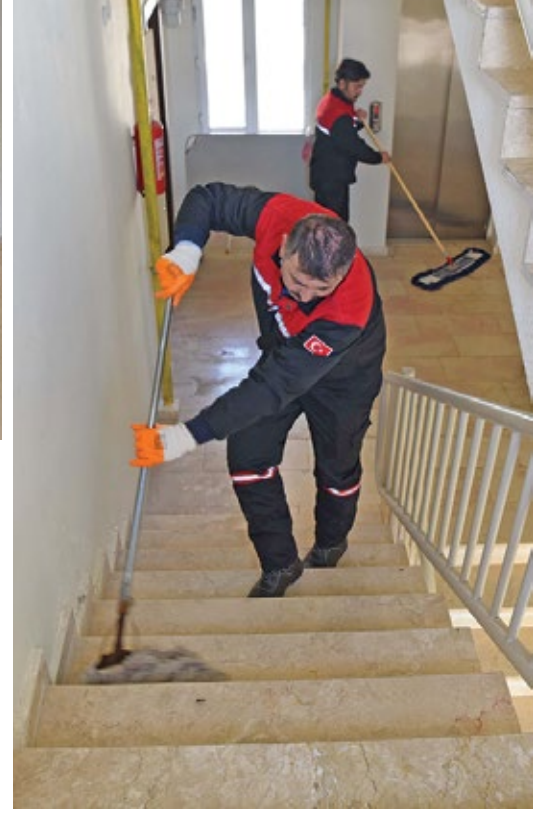
Ermenek Güzelyurt meydanındaki işçilerin direniş çadırında birlikte akşam yemeği yiyen TKP üyeleri, işçilerin kararlılığının kışın soğuşundan etkilenmediğini gördüklerini, Konya halkının da işçilerin haklılığını anlaması için ellerinden geleni yapacaklarını dile getirdiler. TKP ziyarette yaptığı açıklamada şunları dile getirdi:

"Geçtiğimiz günlerde bir kez daha gördük ki işçi sınıfının derdi tüm memleketin derdidir ve memleket derdi de işçi sınıfının. İzmir depreminde Soma kolundaki maden işçileri kendi dertlerini bir kenara bırakmış, tahliye ekipleri hemen yola çıkmış ve bir dayanışma örneği göstermişlerdir. Maden işçisi mutlaka kazanacaktır."

SOYLU MADENCİLERE SÖZ VERDİ

Madencilerin kararlı mücadelesi sonuç verdi. Madencilerin belirlediği heyet ile İçişleri Bakanı Süleyman Soylu bir görüşme yaptı. Soylu görüşmede 15 Ocak 2021 tarihine kadar bu sorunu çözeceklerini belirterek madencilere çözüm konusunda söz verdi. Bağımsız Maden-İş, Ermenek maden işçilerinin sorununun çözülmesiyle ilgili olarak Soylu'nun Karaman Valisi'ni arayarak konuştuğunu, sendikaların talepleri doğrultusunda Ermenek işçilerinin sorununun iki gün içinde çözüme kavuşturulmasını istediğini açıkladı. Madenciler, Ocak ayının 15'ine kadar konunun takipçisi olacaklar ve verilen süre içinde çözüm gerçekleşmez ise 16 Ocak'ta Ankara Yürüyüşü'ne başlayacaklar.

GÖRÜNMEYEN EMEK: APARTMAN GÖREVLİLERİ

İzmir depreminden en çok etkilenen emekçilerden apartman görevlileri yaşadıkları sorunlara karşı bir araya geliyor. Normal zamanlarda da belirsiz mesai, ödenmeyen sigortalar, tanımsız işler gibi sorunlarla çalışmak zorunda kalan emekçiler, depremle beraber hem evsiz hem de işsiz kaldı. Apartman görevlileri, Patronların Ensesindeyiz İzmir Apartman Görevlileri Dayanışma Ağı'nı kurmak için yan yana gelmeye başladılar.

Hızla büyüyen, büyüdükçe sömürünün de derinleştiği bir sektör olan hizmet sektörünün adı az duyulan parçalarından, apartman görevlilerinden bahsedeceğiz.

Belli periyotlarla apartmanlarımızı temizlemeye gelen ve şirket çalışanı olanların bir patronu varken, diğerlerinin patronu kat malikleri ve onların seçtikleri yöneticilerdir. Bu anlamda diğer çalışma alanlarından farklılık gösteriyorlar. Bu farklılık, kat maliklerinin tutumuna göre değişse de çoğunlukla yoğun mobbing olarak geri dönüyor. Genel olarak ürettikleri hizmet ile orantılı değerlendirilmiyor bu işçilerin emekleri. Apartman veya site tarafından verilen "olanaklar" lütf olarak sunuluyor. Örneğin, işçilerin yaşadıkları evler... Bu evler yönetmelik ve iş tanımı gereği apartman görevlisi bulundurma niteliği taşıyan binalarda ve sitelerde bulunmalıdır ve bu evlerin insanın yaşayabileceği nitelikte olması gerekmektedir. Uygulamada ise bu evler rutubetli, güneş görmeyen, depodan bozma yerler.

BİTMİYEN MESAI SAATLERİ VE TANIMSIZ İŞLER

Apartman görevlisi işçiler için mesai çok erken saatte başlar. Kış aylarında saat 05.30'da da başladığı dönemler oluyor. Bu kadar erken başlayan mesainin bitişi ise erken olmuyor. Gece 00.30'da ısı kazanı kontrolleri yapılıyor fakat bu saatte yapılan iş mesai olarak değil, aldığı üç kuruş maaşın içindeymiş gibi değerlendiriliyor.

Gün içerisinde temizlik, servis, genel bakım dışında kalan saatleri dinlenme olarak değerlendirilirken, bu saatlerde çalan "kapıcı ziline" yanıt vermeyince kıyamet kopuyor ve hiç iş yapmıyorlar gibi düşünülüyor. Aslında sabah uyaandıklarında başlayan mesailer gece yatana kadar devam ediyor. Apartmanın işleri yetmiyormuş gibi apartman sakinlerinin bazı tamir ve tadilat işlerini de yapıyorlar.

SİGORTA BELKİ, MAAŞ EN İYİ İHTİMALLE ASGARI ÜCRET

Apartmanların çoğunda sigortasız veya ayın yalnızca birkaç günü sigorta yaptırılarak çalıştırılıyor emekçiler. Sigorta yapılan yerlerde de apartman görevlisi koduyla değil de temizlik işçisi koduyla yapılıyor. "Yarı görevli" dedikleri işçilere, "barınma", üç beş günlük sigorta, birkaç yüz lira maaş veriyorlar. Yalnızca temizlik için gelen işçilere ise sadece günlük yevmiye ücreti veriliyor, sigorta ise asla yapılmıyor. Site yönetim şirketlerinde çalışan işçilere de aynı şekilde günlük yevmiye, belki birkaç günlük sigorta yapılıyor. Sigortası tam yapılan ve maaşı asgari ücret olarak ödenen işçileri de şanslı işçilerden saymak mümkün değil. O işçilerin aile fertlerinin tamamı çalıştığı için ailenin toplam maaşı bir asgari ücret oluyor.

HAFTA TATİLİ, YILLIK İZİN, RESMİ TATİLLER?

Hafta tatili, yıllık izin, resmi tatil, fazla mesai bunlar apartman görevlisi işçilerin duyduğu ama hiçbir zaman kullanamadığı

haklardır. Yıllarca aynı apartmanda çalışıp kardeşinin cenazesine gitmek için bile izin alamayan işçiler mevcut. Kullanamadıkları bu haklarının karşılığı olan ücretler ise genelde yokmuş gibi yapılarak gasp ediliyor.

DEPREMDE "BAŞININ ÇARESİNE BAK"

Normal zamanda çalışma koşulları zaten çok kötü olan apartman görevlisi işçilerin olağanüstü durumlarda hayatları daha zor hale geliyor. İzmir depreminin görülmeyen depremzedeleri de apartman görevlileri oldu. İşçilerin bir kısmına kıdem tazminatlarını ödeyeceğini söyleyen yönetimleri var ancak genel olarak işçilere başlarının çaresine bakmaları söylendi. Evsiz, işsiz kalan işçilere kamu kurumları da bahsettikleri desteklerden faydalanma konusunda zorluklar çıkarıyorlar. Apartman görevlisi sözleşmesinin olmazsa olmaz maddelerinden olan konut hakkı bu durumda karşılık bulmuyor. Çünkü bu desteklerin verilmesi için kira sözleşmesi veya bordro isteniyor. Ancak sigortasız veya eksik günlük sigorta ile çalışan işçiler için bir çözümleri mevcut değil.

ÖRGÜTLÜLÜK YAŞATIR

İzmir'de yaşanan depremden sonra enkaz altından çıkan, evsiz kalan, işsiz kalan apartman görevlileri Patronların Ensesindeyiz İzmir Apartman Görevlileri Dayanışma Ağı'nı kurmak için yan yana gelmeye başladılar. Yan yana gelen işçiler, "bu düzende ancak örgütlü olursak hayatta kalabiliriz" diyorlar.

İnsan olduğumuzu unutmadık, örgütleniyoruz

Patronların Ensesindeyiz Ankara Ofis, Plaza ve Teknokent Emekçileri Dayanışma Ağı geçtiğimiz hafta kuruluşunu duyurdu. Pek çok farklı sektörden farklı ölçeklerde işyerinde çalışan Ankaralı emekçiler ortak hedeflerle bir araya geldi.

Sizi tanıyabilir miyiz? Pandemi öncesi ve sonrasında işyerinizdeki çalışma koşullarından bahsedebilir misiniz?

Ayşe: Ankara'nın büyük üniversite teknokentlerinden birinde, bir yazılım firmasında çalışıyorum. Pandemi öncesindeki iş yoğunluğu pandemi sürecinde evlerimize taşındı. Daha önce de ek bir mesai ücreti almadan işi yetiştirme hedefiyle çalışıyorduk; pandemi sonrasında bütün hayatımızı iş oldu. Bu süreçte şirketler teknokentte olmanın avantajlarından faydalanmaya devam ettikleri gibi yemek, servis, elektrik, internet gibi maliyetlerden de kurtulmuş oldu. "Uzaktan çalışma" deniyor ama işten uzakta değiliz; iş bütün hayatımızı ele geçirdi, üstelik de daha zor koşullarda. Çocuğu olanlar, benim gibi, hem çocuğun online ders ve bağlantı sorunlarıyla uğraşiyor, hem evin ve varsa küçük çocuğun ihtiyaçlarını gidermeye çalışıyor, bir yandan da işleri, projeleri yetiştirmeye çalışıyor. Gece yarısına kadar veya hafta sonu işe devam ederken evdeki çalışma performansımızı da sürekli raporlamamız bekleniyor. İnternet, elektrik, artan gıda harcamaları cabası. Arkadaşlarla sosyalleşmekten uzak kalmanın neden olduğu yalnızlık duygusu ve depresif ruh halinden ise hiç bahsetmiyorum.

Bahadır: Türkiye'nin enerji sektöründe önde gelen şirketlerden birinde çalışıyorum. Pandemi öncesi ve sonrası çalışma koşullarımızda yaşanan tek fark, artık daha fazla çalışıyor olmamız. Daha çok iş veriliyor, yetiştiremiyoruz. Evden çalışma süreçlerinde yemek, internet ve benzeri masrafları üzerimize yıktılar. Yöneticilerimiz her toplantıda ima ettikleri "çalıştığınıza şükredin"leri artık yüzümüze söylemekten çekinmiyor.

Ankara'da pek çok farklı sektörden çalışanlar olarak bir dayanışma ağında bir araya gelme kararı almanızın nedeni nedir?

Ayşe: Evet, dayanışma ağında farklı sektörler var. Teknokentlerde ise bu farklı sektörler bir anlamda aynı işyerinde bir aradalar. Kargo firması çalışanları, teknoloji

kent güvenlik ve temizlik personeli, yazılımcılar, danışmanlık hizmeti sunan farklı mühendislik formasyonundan emekçiler... Ulaşım, çocukların eğitimi, bakımı, kreş ihtiyacı, ödenmeyen fazla mesailer, performans baskısı, günün sonunda zihin ve bedenlerimizin yorulmuş, yıpranmış olması hepimizin ortak sorunu. İş güvencesi ve işsizlik korkusu yazılımcılar özelinde çok fazla hissedilmiyor gibi görünür, ama bizlerin de bu anlamda durumu kötüye gidiyor. Ortak sorunlarımız bizi bir araya getirdi. Birlikte mücadeleye, belki en çok da dayanışmaya ihtiyacımız var.

Bahadır: Çalıştığım şirkette emekçiler yalnız bırakılıyor, korkutuluyor, sindiriliyor. İnsanlar molalarda bile hayıflanamaz oldu, çünkü yönetim tarafından duyulursa mobbinge maruz kalıp işten çıkartılacağımdan korkuyoruz. Bize sürekli "sizin yerinize burada olmak isteyen o kadar işsiz varken şikayet etmeyin, çalışın" mesajı veriliyor. Bu çaresizlik hissine yeter demek gerek. Biz masabaşı çalışan hali keyfi yerinde beyaz yakalılar değiliz. Asgari ücretten hallice maaş verilir günde 15-16 saat çalıştırılanlar.

Önümüzdeki dönemde öne çıkacağınızı düşündüğünüz mücadele başlıkları neler? PE'nin varlığının nasıl bir yarar sağlayacağını düşünüyorsunuz?

Ayşe: Yılın sonu geliyor, muhtemelen şirketler pandemi bahanesiyle hepimizi düşük ücret zamlarına ikna etmeye çalışacaklar. Onlar teşvikleri, vergi indirimlerini, kısmi çalışma ödeneklerini alarak bu dönemi geçiriyor. Ücret artışları konusunda birlikte hareket etmemiz gerekir, ama bu birliktelik için henüz yolun başındayız. İş-

yeri özelinde bunları sağlamaya çalışacağız. Evden çalışma süreklileşecek gibi görünüyor. Bizim üzerimizdeki ek maliyetleri (gıda, elektrik, internet gibi) talep etmeliyiz. Bu sektördeki çalışanlarda yerleşmiş olan "yeni teknolojiyi öğreninceye kadar" ya da "iş yetiştirmek için" karşılıksız fazla mesai yapmanın doğal, iş yetiştirmek için eve götürmenin "normal" olduğu düşüncesi ile mücadele etmemiz gerek. PE bu süreçte bir araya gelmenin, konuşmanın, değişimin aracı olacaktır diye düşünüyorum.

Bahadır: İşyerimizde ne kadar haksızlık, usulsüzlük görüyorsak dayanışma ağına bildirmeliyiz. Verilmeyen haklarımızın yanında her çalışana üç kişilik iş yüklediğini, çalışandan hep daha fazlasının istenip daha çok çalıştırılıp daha az maaş verildiğini, beyaz yakalı olmanın anlamının asgari ücret artı verilmeyen mesai anlamına geldiğini korkmadan dile getirebilmeliyiz. Dayanışma ağının tek başınayken sesini duyuramayan biz çalışanların ortak dili ve mücadele merkezi haline geleceğine inanıyorum.

Son olarak eklemek istedikleriniz?

Ayşe: Emekçilerin beyaz yakalı olarak adlandırılan kesimindeyiz. Teknokentlerde ismi yüksek teknoloji çağrıştıran şirketlerin havalı ofislerinde çalışıyoruz. Ama özünde marketlerde kasada, kargoda banko arkasında, girişte güvenlik kulübesindeki emekçiler gibiyiz; sömürülüyor, gizli-açık tehdit ve baskı altında çalışıyor, yalnızlaşıyor, mutsuzlaşıyoruz. Ama insan olduğumuzu unutmadık, örgütleniyoruz.

Bahadır: Umuyorum ki PE ile ofiste, abone merkezlerinde ve sahada çalışan tüm enerji sektörü çalışanları örgütlenerek birlikte hareket edebiliriz.

İŞÇİNİN HUKUK KÖŞESİ

UZAKTAN ÇALIŞMA YAYGINLAŞIRKEN BÜRO-OFİS ÇALIŞANLARININ HAKLARI

Belli bir mesai saatim yok; eve geldiğimde bile patron benden çeşitli işleri yapmamı veya çevrimiçi toplantılara katılmamı istiyor. Bazen gece yarısına kadar çalışıyorum. Belli bir mesai sınırlaması yok mu? Fazla mesailerimi nasıl ispat edebilirim?

Günlük çalışma süresi hiçbir koşulda günlük 11 saati aşamaz. Patron sizi günlük 11 saati aşacak şekilde çalıştırmak isterse bu talimatını mutlaka yazılı olarak imzalayıp vermesini istemelisiniz. Çünkü elinizde böyle net bir kanıt olmadıkça 11 saatin üzerinde çalıştığınızı ispat etmeniz ve bu mesainize denk gelen ücreti alabilmeniz çok zordur.

Öte yandan haftalık 45 saati aşan çalışmalar fazla çalışma olarak kabul edilmektedir. Yani 45 saati aşan çalışmalara karşılık gelen saat ücretlerinizin zamlı olarak ödenmesi gerekmektedir. Fazla mesai ücretinizin ödenip ödenmediği hususunda bordronuz en önemli delillerden biridir. Bu nedenle gerçeği yansıtmayan bordroları imzalamamanız gerekir. Ayrıca fazla çalışmanın ispatı için çalıştığınız süre boyunca delil oluşturmanız çok önemlidir. Bu nedenle çalışma saatlerinizi ispatlayacak mesajları, e-postaları, işyeri grup mesajlarını, bilgisayar kayıtlarını silmemeli ve diğer her türlü kanıtı mutlaka saklamalısınız.

Patron SGK primimi gerçek ücretim üzerinden yatırmıyor. Maaşımın bir kısmı bankadan, kalan kısmı ise elden ödeniyor. Bu durumun bana zararı dokunur mu? Nelere dikkat etmeliyim?

Ücretin bu şekilde kayıt dışı ödenmesi hukuka kesin aykırılık teşkil eder. Kayıt dışı ücret, kıdem ve ihbar tazminatlarınızın eksik hesaplanması ve SGK primlerinizin eksik yatırılması nedeniyle işsizlik ve emeklilik ödeneklerinizin eksik ödenmesi gibi birçok önemli hak kaybına yol açabilir. İş yargılamasında elden kayıt dışı yapılan ücret ödemesinin ispat yükü işçiye yüklenmiş olduğundan, bu ödemeleri kanıtlayabilecek delilleri edinmeye ve korumaya dikkat etmelisiniz.

Henüz çalışmaya devam ediyorken -mümkünse diğer işçi arkadaşlarınızla birlikte- yazılı olarak durumu özetledikten sonra *ücretlerinizin tamamının bankadan yatırılması, elden ödeme yapılmaması ve eksik ödenen primlerinizin tamamlanması, aksi halde ilgili makamlara şikâyetçi olunacağı* hususunda ihtarda bulunmanız yararınıza olacaktır. Bu ihtarı patrona ispat edebileceğiniz şekilde noterden göndermeniz sizi ileride olası hak kayıplarına karşı da koruyabilir.

Çalıştığım büroda asıl işimin yanı sıra çay servisi, temizlik ve alışveriş gibi işleri de yapmam isteniyor. Bu durumdan rahatsız oluyorum, ne yapabilirim?

İşyerinde üstleneceğiniz görev, işe girerken patronla aranızda yapılan sözleşmeyle kararlaştırılır. İş sözleşmesinin yazılı olması gerekmez; işyerinde çalışmaya başladığınızda patronla aranızda bir iş sözleşmesi kurulmuş olur. Diğer yandan patron, SGK'ya göndermek zorunda olduğu işe giriş bildirgenizde yapacağınız görevi de meslek koduyla bildirmek zorundadır. Görev kapsamında bulunmayan ve çalışma koşullarınızı ağırlaştıran işler sözleşmenizde esaslı değişiklik niteliğinde olduğu için mutlaka yazılı onayınızın alınması gerekir.

Yapmayı yazılı olarak onaylamadığınız ve asıl görevinizin dışındaki bir işi sırf patron istiyor diye yapma zorunluluğunuz bulunmamaktadır. Sözleşmenizde olmayan görevleri yapmadığınız için işten çıkarılmanız hukuksuz olacağından yasal yollara başvurarak tazmin talebinde bulunmanız mümkündür. Öte yandan bu durum, işçi açısından da haklı fesih sebebidir.

Büroda çalışırken öğle yemekleri işyeri tarafından karşılanıyordu. Şimdi evde çalışırken öğle yemeğimi de kendim yapmak ve maliyetine katlanmak zorunda kalıyorum. Ne yapmalıyım?

Eğer ki büroda çalıştığınız zamanlarda öğle yemekleri işyeri tarafından ücreti ödenmek veya yemek kartı verilerek suretiyle karşılanıyorsa, işinizi evden yürüttüğünüz süreçte de aynı şekilde ödeme veya yemek kartı yüklemesi yapılmaya devam edilmelidir. Daha önceleri yemek büroda yapılarak veya yemek şirketten getirtilerek size sunuluyorsa, bu durumda işyeri yönetimine ispat edebileceğiniz bir şekilde yazılı olarak başvurarak evde çalıştığınız sürede de yemek maliyetinin işyeri tarafından karşılanmasını talep etmelisiniz.

PANDEMİ NEDENİYLE EVDEN ÇEVİRİMİÇİ ÇALIŞMAYA BAŞLADIK. PATRON, EVDEN ÇALIŞTIĞIMIZ İÇİN ÜCRETİMDEN KESİNTİ YAPABİLİR Mİ? BENİM İÇİN KISA ÇALIŞMA ÖDENEĞİ'NE BAŞVURABİLİR Mİ?

Ücretinizin miktarı veya KÇÖ için işinizi nerede yaptığınız veya çalışma şekliniz değil çalıştığınız sürelerin toplamı önem taşır. Çalışma sürelerinizde bir değişiklik olmadığı halde ve ücret kesintisine yazılı olarak onay vermediğiniz sürece sırf işi evde yapıyorsunuz diye ücretinizden kesinti yapılamaz. Eğer böyle bir kesinti söz konusu olursa eksik yatan ücretinizi, almaya hak kazandığınız zamandan itibaren 5 yıl içinde zaman aşımına uğramadan önce talep etmelisiniz.

Çalıştığınız sürelerde değişiklik olmadığı halde patronunuzun sizi KÇÖ'ye yazdırması da hukuksuzdur. Haksız KÇÖ uygulaması için patronunuzu İŞKUR'a ve SGK'ya şikâyet edebilirsiniz.

ÇALIŞTIĞIM BÜRODA TOPLAM İŞÇİ SAYISI BEŞ BİLE DEĞİL, YİNE DE SENDİKALI OLABİLİYOR MUYUM? BÖYLE BİR DURUMDA SENDİKALI OLMAMIN NE YARARI OLABİLİR Kİ?

Büroda çalışan tek işçi bile olsanız sendikali olabilirsiniz; sendikali olmak için böyle bir sayı sınırlaması yoktur. Büro, ofis ve plaza çalışanları da 10 numaralı Ticaret, Büro, Eğitim ve Güzel Sanatlar işkolunda kurulmuş olan bir sendikaya üye olabilirler.

Az sayıda işçinin çalıştığı işyerlerinde sendikali olmanız haklarınızı almanız için veya uğradığınız bir haksızlık karşısında -başka yerlerde çalışsalar bile- birlik olduğunuzu bildiğiniz sendikali arkadaşlarınızın bulunması açısından son derece önemlidir. **Kanunlarımıza göre haksızlığa uğrayan bir işçiye tanınan en büyük hak tazminatını alarak işsiz kalmayı seçmesidir. İşçilerin örgütlü olması ise haklarını işsiz kalmaksızın koruyabilmelerini ve bilinçlenerek daha güçlü bir şekilde talep etmelerini sağlayabilecek en etkili yoldur.**

HABER YOLLA

iletisim@patronlarinensesindeyiz.org

YARDIM İSTE

+90 (541) 940 05 14

BİLGİ VER

www.patronlarinensesindeyiz.org

ÖRGÜTLEN...

PATRONLARINENSESİNDEYİZ

BÜTÜN SAĞLIK HİZMETLERİ DEVLETLEŞTİRİLMELİDİR

1. Her bireyin sigorta primi ya da katkı payı vermeden ve hiçbir şekilde cepten ödeme yapmak zorunda kalmaksızın nitelikli, yeterli ve eşit sağlık hizmeti alabilmesi için...

2. Nüfusun tümünün koruyucu sağlık hizmetlerinden ücretsiz, doğru, zamanında ve etkin şekilde yararlanabilmesi için...

3. Toplumun tümüne yönelik tedavi edici ve destekleyici sağlık hizmetinin bedelsiz, bilimsel verilere dayalı ve eşit şekilde ulaştırılabilmesi ve bunun olağanüstü durumlarda da sağlanabilmesi için...

4. Her yaşta özel bakıma ihtiyaç duyan bireylerin ve ileri yaş grubunda olanların eşit, yaygın ve nitelikli destek tedavisi ve bakım hizmeti alabilmesi için...

5. Tüm sağlık emekçilerine iş güvencesinin; performans sistemi ve maliyet kaygısından arınmış, emekliliğe yansıyan, adil ücretlerin ve etik değerlerin korunduğu, şiddetten uzak çalışma ortamlarının sağlanabilmesi için...

6. Hekimden teknisyene, hemşireden diş hekimine, hasta bakıcıdan laboranta, sağlık alanında çalışan tüm insan gücünün nitelikli

kurumlarda ve eşit koşullarda yetiştirilmesi; yetişmiş insan gücünün sürekli ve düzenli eğitimi için...

7. Şirketlerin kâr hırsı ve maliyet hesaplarına konu edilmeyen ilaç/

teknoloji üretimi ve tüm bireylerin ihtiyaç duydukları ilaca ve tedavi yöntemlerine ücretsiz ve eşit ulaşım hakkı için...

8. Sağlık alanındaki bilimsel çalışmalara ve üretime piyasanın değil toplumun ihtiyaçlarına göre yön verilebilmesi için...

9. Yenidoğandan yaşlısına tüm toplumun sağlıklı konut, okul ve iş yerlerine sahip olması, gelecek kaygısı taşımadan sağlıklı ortamlarda yaşamlarını sürdürebilmesi için...

10. Bilimsel olmayan sözde tedavi yöntemlerinin ve gerici, çağdışı yaklaşımların insan sağlığını tehdit etmemesi için...

BAŞTA ÖZEL HASTANELER OLMAK ÜZERE SAĞLIĞIN KORUYUCU, TEDAVİ EDİCİ VE DESTEK HİZMETLERİNİ DE İÇEREN TÜM BASAMAKLARI; SAĞLIK EĞİTİMİ; İLAÇ, TEKNOLOJİ VE BİLGİ ÜRETİMİ TAMAMEN DEVLETLEŞTİRİLMELİ ve ÜCRETSİZ HALE GETİRİLMELİDİR.

Türkiye Komünist Partisi
Merkez Komite

